

PEPE, GELD, WAT IS DAT?

Een tijdje geleden stond ik aan te schuiven aan de kassa van mijn favoriete bazarke het 'Kruispunt' bij de immers vriendelijke kassierster met 35 jaar dienst - Magdatje, gehuwd met Dannietje - die daar de rekken vult.

Magda heeft in haar carrière al meerdere kassa's naar haar hand gezet, maar deze is

uitgerust met de modernste technologie die ALLES sneller en gemakkelijker moet laten verlopen. Ik sta als vierde in de rij met vooraan een achttienjarige, gevolgd door een chique dame met een Golf uit de buurgemeente. Voor mij staat een oude dame met haar sacoche onder de arm en dan ikzelf met alleen producten 'snelverkoop'. Dus snelheid is gewenst voor ze over tijd zijn.

De jonge gast zit - op het eerste gezicht - met wormkes en Magda duwt twee zakken chips XXL en zes blikjes Red Bull voorbij de scanner en zegt: "€ 21 alstublieft en anders ook. Haha, feestje vanavond?" Zijn antwoord is: "Neenee, ik kom er juist van." De gast begint in zijn zakken van zijn broek te zoeken en nog eens en... haalt toch een bankkaart tevoorschijn uit zijn achterzak, steekt deze met een brede glimlach in het betaalbakje en... dat piept en piept.

Magda haar lach verdwijnt en maakt plaats voor een diepe zucht. Ze neemt de kaart er uit, wrijft deze tegen haar linker borst en nog eens, de kaart laat een witte stofvlek achter, gaat terug in de gleuf en ... piept opnieuw. Met een tweede zucht haalt ze die er nogmaals uit en bekijkt de blinkende chip met het oog van een kenner en zegt: *“Maatje, ge moet langs uw bank want uw chip is gebarsten.”* De nog steeds trappelende jongeling, nog in feeststemming, zegt: *“Wacht, k’zal er enen nemen uit dienen zak met paprika.”* Magda is op haar kookpunt en zegt nogmaals: “€ 21.”

Hij denkt na , neemt zijn mobieltje en zegt: *“Payconiq”*, scant de QR-code en het schof gaat open, hoera!

De chique dame moet € 82 betalen, opent haar gsm-mapje, begint te zoeken tussen de vele kaartjes die daar in zitten, neemt er een uit en zegt: *“Maaltijdcheques.”* Magda begint als een bezetene te tokkelen op dat piepding en zegt: *“Nog € 31 aub.”* De dame schrikt want op het kaartje staat voor meer dan honderd euro, merkt ze op.

Magda gaat voor de vijfhonderdste keer uitleggen dat maaltijdcheques alleen mogen dienen.....

En wij staan daar, nu al meer dan vijftien minuten. Van snel gesproken! De dame heeft het bij de tweede maal beet en gaat opnieuw op zoek tussen haar bankkaartjes naar het best passende om te betalen met grandeur, KBC dus. Ze tikt, mist, herbegint, juist, neemt het kaartje terug en zegt: *“Ha ja , ik heb nog bonnekes.”*

Magda loopt rood aan van het witte poeder op haar kiel of van de stress, wie weet, neemt de micro en roept om: *“Kassa twee gaat ook open, Dannietje, een beetje rap hé.”*

De dame voor mij en ikzelf hebben de boodschap begrepen en schuiven naar rechts. Dannie scant de madam haar gezonde artikelen in en zegt: *‘t Es € 72 omdat veur eu es.’* Ze opent het middeleeuws slot van haar sacoche, neemt er een grote dikke portemonnee uit en legt één briefke van vijftig, één van twintig en een stuk van twee euro in Dannie zijn hand.

Hij glimlacht, want dat was lang geleden. Alles binnen de drie minuten geregeld!

Hij ziet mij en zegt: *“Ha, de man van de snelverkoop, we gaan dat eens snel arrangeren zie.”* Ik betaal ook met geld, echt geld en sta in een wip buiten met mijn karreke.

Magda is nog steeds aan het worstelen met haar koningin-klant. Ik dacht bij mezelf: *“Alles sneller en beter? Mijn gedacht!”*

Allee, zeg nu eens eerlijk, waren het geen momenten van opperste geluk als ge uw drinkgeld kreeg? Of later op het werk uw envelop met uw pree? Zeker als hij niet toegeplakt was en ge kon smouzen.

LOONZAKJE	
Loontijdvak nr. 25	
NAAM: de Nieu	
Bruto: 4.1/4 x uurloon	f 248.74
	"
	"
Premie Bedrijfspensioenfonds	"
Loon voor Soc. Verz. wetten	f
Uitkering Ziektewet	"

Als ge de couponnes van de kasbons kon omwisselen? Als ge aan het loket van de postmeester stond met uw spaarboekje met achter u een rij nieuwsgierige dorpsgenoten?

Bij mij in het dorp was de postmeester een vinkenier en als er een spaarzame vinkeniersvrouw voor hem stond, was hij niet te houden. Een rakker.

Hij nam het boekje en zei: *“Ja Simonneke, de koloniale loterij gewonnen, zo nen pak briefkes.”* De rij schoof wat dicht en postmeester Toon deed zijn tweede move: *“We gon ze nen keer tellen, koope dak zegelkes genoeg heb.”* Het werd stil in de rij. *“Allee, telde mee? 1, 2, 3.....18, 19, 20, mijnen duime doe al ziere.”* Achter Simonneke komt er vezelcommentaar: *“Zoent er van honderd of duzend zijn? Weer nen nonkel duud zeker...”*

Toon lacht en begint te stempelen gelijk n'en zot... Wat een gelukzalig gevoel moet Simonneke wel niet gehad hebben als ze buiten stapte? Onnozel, maar zo plezant en van de tijd van toen.

Plots schoten de banken in dorpen, gemeenten en steden als paddestoelen uit de grond. Op zeker moment waren er meer dan cafés.

Iedereen werd beladen met cadeautjes en aangeraden een rekening te openen en uw geld aan hen toe te vertrouwen. En het mocht iets kosten, procenten! Maar het ergste moest nog komen: niemand kreeg nog zijn wedde of pensioen in de hand. Alles direct op de bank! Dat of niets.

Snel, gemakkelijk en veilig???

In ruil kreeg u een pvc-kaartje waarmee u via een persoonlijke code misschien aan uw eigen geld kon... Als het de bank uitkwam. Het kaartje werd de uitvinding van de vorige eeuw en is niet meer uit het leven te denken van de brave mens. Voor alle duidelijkheid, ik heb er ook al drie versleten. En evenveel laptops en ik ga mee in de flow als Chinese vrijwilliger. Het is ook hier dat, of veel miserie. Maar ik sta soms versted dat wij allen, wereldwijd, datgene wat ons leven bepaald zomaar in handen geven van wildvreemde organisaties in ruil voor cijfers en getallen die niet voelbaar zijn. Centjes waren dat wel. Maar het is wat het is, en het zal alleen nog complexer worden voor onze generatiegenoten.

Peet Oscar zei altijd: “*t Zijn gelukkige mensen deze die niets hebben*” en hij stak zijn geld in brand. Neenee, dat was n'en minister.

René en Renielde waren twee zestigers die in een bescheiden werkmanshuisje woonden in het dorp. Ongewild kinderloos, wat hun levensvreugde een grote deuk had gegeven. Hij werkte van vijf uur in de morgen tot twaalf uur in de steenbakkerij, zij was dienstster bij de notaris op het kasteel, kweekte er de kinderen en deed de kook, de was en de plas.

René schoof aan de keukentafel aan en onderhield in de namiddag het park en het bos rond het kasteel. De notarisfamilie was meer familie dan werkgever. René was vinkenier en zijn hobbygenoten konden probleemloos hun vinkjes vangen aan de rand van het bos met René als opzichter.

Iedere zondagmorgen om zeven uur was hij al op stap met het steekkarreke naar de reke om de nummerkoord te spannen en alles te rakelen. Om acht uur kwam hij het lokaal binnen, zijn stutten met smout en een zatte koffie stonden klaar voor zijn werk. Na het afluiten zette hij zijn vink in het karreke en ruimde de latten en al de rest op.

In het café stond zijn Rodenbach al klaar; 'n een groten van het vat, hoe goed kan alles toch gaan...

Zijn twee zusters zag hij bijna nooit want ze noemden hen de vrekken en geldzakken. Plots keerde het tij ten huize René.

Renielde werd ziek en twee maand later werd ze de kerk binnengedragen. René zijn wereld stortte in en waren de vinkeniers er niet geweest dan had hij er een einde aan gemaakt. Ze bezochten hem regelmatig en betrokken hem bij alles wat ze konden.

Hij hernam zich maar werd toch niet meer dezelfde René: zijn stutten en Rodenbachs smaakten niet meer, na iedere zetting kon hij niet vlug genoeg op het kerkhof zijn met zijn gewonnen bloemen.

Op een morgen stond er een zwarte staf met kruis tegen de gesloten blaffeturen van zijn slaapkamerke: René was in zijn slaap overleden. De vinkeniers en het bestuur brachten hem een laatste groet en zagen daar voor het eerst zijn twee zusters die zenuwachtig het huisje inspecteerden van binnen en van buiten... Ja, op zoek naar geld, veel geld!!

René kreeg een prachtige dienst op kosten van de notaris, als dank. De kerk zat vol, met de twee zussen en hun wederhelft op de eerste rij. Op de koffietafel kwam de klerk van meneer notaris binnen en overhandigde een brief aan de twee zussen, vier bestuursleden en de lokaalhoudster van de vinkenmaatschappij waarin stond dat ze om 17.00 u moesten aanwezig zijn op het kasteel voor het testament, hoho.

Op het afgesproken uur zaten ze met 7 op een rij in het bureel . Na een persoonlijke lofrede van de notaris over René en Renielde ging de enveloppe open die René een paar maand voor zijn dood had bezorgd.

De zusters openden al hun grote sacochen en hij begon te lezen: *“Ik, René... schenk het huisje aan de kerkfabriek, die het moet gebruiken voor mensen in nood. Er is geld voorzien voor nieuwe meubels en onderhoud.”* De zussen beginnen al te knarsetanden.

“De grote eiken tafel met inhoud gaat naar de voorzitter, de beste kast met inhoud naar de secretaris, mijn bed met inhoud naar de schatbewaarder, de kleerkast met de twee spiegels en inhoud naar de ondervoorzitter, de Leuvense stoof met inhoud naar de lokaalhoudster voor haar stutten en koffie.”

En nu het geld dachten de zussen en ze trokken hun sacochen wijd open. *“Aan mijn oudste zus schenk ik de zes kiekens en aan de jongste de vier konijnen.”* Vloekend en verwijtend verlieten ze het bureel, de vijf andere zaten nog aan hun stoel genageld. MAAR finaal stond er nog een wens in de brief: *“De bestuursleden mogen nooit de meubels in brand steken, op de stoof na natuurlijk, hoogstens het hout voor iets anders gebruiken!!!”* Raar.

De voorzitter had zijn oude tafel opgestookt en vervangen door zijn erfstuk maar zijn madam had bij het schuren wat te hard tegen een poot gestampt en deze was wat los en stond scheef. De voorzitter beloofde deze 's anderendaags eens goed te repareren. Maar die avond kon hij de slaap niet vinden. Hij dacht aan die poot die los was gekomen door een stootje van een schuurborstel. Een zware eiken tafel van vijftig jaar oud... kon niet!

Plots sprong hij uit zijn bed in zijn vliegende vane, keerde de tafel om, trok de poot er uit en ja... de inhoud waarover de notaris het had kwam te voorschijn. Uit de holle poot vielen vele rollekes geld, briefkes voor vele duizenden franken!

Hij werd juist niet zot genoeg om het verband te leggen met zijn collega's en sprong midden in de nacht op zijn vélo en reed naar de vier andere ervers.

Na een paar druppels tegen het vershot vond men geld in een valse schuifbodem van de beste kast, een klein deurke in de ressortbak van het bed en een kous met geld, achter de spiegels van de kleerkast envelopkes met geld.

In het lokaal was het andere koek want daar stond de Leuvense stoof en op het eerste gezicht kon daar niets verstopt worden. Ze werd centimeter per centimeter onderzocht, maar niets! TOT men ze op haar kop zette en men iets hoorde schuiven in de dikke ronde stootbaren aan de zijkanten.

En ja, deze zaten vol met muntstukken, geen gewone maar zilveren en zelfs gouden. Om zes uur 's morgens zijn de vier arm in arm, al zingend naar huis getrokken.

René en Renielde kregen een prachtige grafsteen voor honderd jaar. De maatschappijkas vaarde wel en dus ook de leden. Ieder jaar was er een zetting met hun naam. Het hout is nooit verbrand.

Buiten de notaris en de vijf ervers heeft niemand ooit geweten waar hun fortuintje naartoe was gegaan. Maar iedereen heeft er beetje bij beetje kunnen van mee genieten. Schoon hé .

Mijn kleinzoon van dertien vroeg onlangs: "Pépé, wat is geld nu eigenlijk?" ik dacht en dacht en zei: *"Awel kleinen van 1m78, geld is iets waar ge kunt aankomen en naar kijken."*

Hij keek mij aan, dacht en dacht en zei: *"Ha ja , het omgekeerde van een lief dan, daar mag ik naar kijken maar niet aankomen."* En dat had ik gehoord, 'lief'. Hij verwachtte een preek maar ik zei: *"Eerst vragen of ze n'en groten spaarboek heeft!"* HOHO.

Wie er interesse heeft in een Leuvense stoof, ik heb ze nog staan, de buizen zitten er terug op.

Lucien van Gent